

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1635. usque ad annum 1643

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1779

VD18 9011888X

§. 49. Angli Carolo Regi suo bellum palam denuntiantes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67406](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67406)

ciam custodiam relinqueret. Pariter El-
sexiæ & Hollandi Comitibus, quos Rex
ad Aulam pro obeundis suis officiis vo-
caverat, Vindeforium venire inhi-
buerunt, ac demum nil intentatum inau-
sumque reliquere, ut auctoritatem re-
giam imminuerent, atque in omnibus
Regis voluntati oblectantes eundem
injuriarum mole opprimerent. Nec
ipfi etiam Reginæ pepercerunt, sed il-
lam velut proditionis ream ob inter-
ceptas literas insimulabant: Eapropter
ipsa unacum primogenita Filia sua
Maria Guilielmo Arausionensi Principi
desponsata ad Hollandos transfugit,
ipse etiam Rex, necnon Walliæ Prin-
ceps, ejus Filius, & Eboracensis Dux
Windeforio Granwichum ac inde Theo-
baldam omni festinatione contendere
coacti sunt.

§. XLIX.

*Angli Carolo Regi suo bellum palam
denuntiantes.*

Quamprimum Rex Theobaldam per-
venerat, confestim Puritani quos-
dam nomine Parlamenti ad eum depu-
tarunt, qui Regi exponerent, quod ob
justas causas, nec ex vano metu, in-
superhabito ejusdem interdicto milites
conscribere statuissent, & quidem pri-
mo,

Sæc. XVII.
A. C. 1642.

Nelson t. 2.
pag. 805.
Salmon l. c.
p. 225.

Sæc. XVII. mo, quia Rossetus Pontificis Nuntius,
A. C. 1642. necnon Episcopus ille, qui Romæ ne-
 gotia Reginæ procurare iussus esset, jam
 ab aliquot annis religionem in Regno
 sparsis etiam hanc in rem libellis im-
 mutare machinati sint, & pro felici
 successu Nuntius Papistis jejunia pre-
 cesque indixerit. II. Eo ex fine a Pa-
 pistis, & Papismi fautoribus Scotiæ
 bellum ultroneis subsidiis nutriatur.
 III. In Hibernia rebellio a Papistis ad
 Angliæ regnum fuerit propagata ad
 defensionem Regiæ auctoritatis. IV.
 Hiberni Catholici se cuncta ex Regis
 auctoritate egisse jactitent, suumque
 exercitum *copias Reginæ* appellare præ-
 sumant. V. Quinque Senatores, ap-
 probante Rege, falso fuerint accusati.
 VI. Papæ Nuntius pro Regis auctori-
 tate contra Parlamentum tuenda a Fran-
 ciæ & Hispaniæ regibus militum sub-
 sidia petierit, quod Rex permittere
 non potuisset, nisi Papistarum Princi-
 pum ope suam dignitatem defendere,
 ac religionem immutare intenderet.
 Postquam igitur Deputati die nona
 Martii temere excogitatas hæc ratio-
 nes incredibili audacia Regi suo expo-
 fuerant, pari temeritate petebant, ut
 Rex cunctos pessimosque hosce Consi-
 liarios horum motuum auctores, tan-
 quam patriæ hostes a se amoveret, &

una-

unacum Filio suo Walliæ Principe haud Sæc. XVII.
procul a Londinensi urbe deinceps ha- A. C. 1642.
bitaret, necnon inferioris Curia de-
cretum, quo ipsis in universo Regno
exercitum conscribere integrum esset,
ultronee ratum haberet: etsi vero, adde-
bant deputati, Rex diutius suum con-
sensum denegaret, nihilominus utra-
que Curia formidandum exercitum
contrahere statuisset, & Anglicæ Na-
tionis Primores ad obtinenda hæc po-
stulata extremam vim esse adhibendam,
unanimes suffragio decrevissent. Futi-
les hæc Deputatorum querelas Rex
levi brachio dissolvit, eisque exposuit,
se ægerrimo ferre animo, quod ipsi tot
falsis suspicionibus, temerariis judiciis,
ac sinistris interpretationibus & calum-
niis sinceras ejus actiones ad populi sui
felicitatem directas depravare præsu-
merent. Percepto hoc Regis responso,
utriusque Curia Senatores die duode-
cima Martii præceperunt, ut nulla mora
cunctæ Provinciæ ad sustinendum bel-
lum diuturnum instruerentur, & Nor-
thumberlandiæ Comes validam clas-
sem appararet. Tum vero Rex se omni
ope & consilio destitutum cernebat;
intempestivo enim suæ indulgentiæ
excessu classes suas, thesauros, arma-
mentaria, munitiores arces, copiasque
suis subditis cesserat, nil ergo reliquum
habe-

Sæc. XVII. habebat, nisi ut ad Boreales regiones
 A. C. 1642 suas aufugeret: quo comperto Sena-
 tores majore adhuc arrogantia Regi
 denuntiarunt, ut Londini, aut si hæc
 Urbs sibi suspecta videretur, Eboraci mo-
 raretur: condescendit denuo Rex, &
 ad urbem sibi a rebellibus suis subditis
 designatam contendit: utque omnem
 mutandæ religionis, ac Hibernæ se-
 ditionis suspicionem a se amoliretur,
 severissimas leges antea in Catholicos
 decretas effectui dari jussit, ac semet-
 ipsum cum valido exercitu in rebelles
 Hibernos moturum pollicitus est: Ve-
 rum Senatores, qui paulo ante ob di-
 latam Hiberniæ expeditionem Regem
 in collusionis suspicionem trahere nite-
 bantur, nunc pronam Regis volunta-
 tem respuerunt; verebantur enim, ne
 Rex hisce copiis instructus, nequaquam
 Hibernos sibi fideles, sed Anglos re-
 belles in ordinem redigere quæreret,
 hoc timore stimulati Regem omni ar-
 morum subsidio spoliare, unice intenti
 erant, ac ideo, quamprimum comper-
 erant, quod Rex Eboraco Hullam,
 quæ propria Regis arx ab ipsomet an-
 nona, omnique belli apparatu abunde
 instructa erat, contenderet, mox Hotha-
 mus arcis Gubernator ex Senatorum
 mandato Regem, ducto in altum ponte,
 dispositisque ad valla præfidiariis aditu
 pro-

prohibuit, eumque capto Eboracensi Sæc. XVII.
 Duce, quem Rex præmiserat, Eborac- A. C. 1642.
 cum reverti compulit: Enimvero Rex
 tanta injuria commotus, Hothamum
 tanquam læsæ Majestatis reum plecti
 jussit: Senatores vero ipsum ob gene-
 rosam animi constantiam amplis hono-
 rarunt elogiis, causati, quod Rex Se-
 natus immunitates violasset: nec his
 contenti, Eboracum exploratores de-
 cernebant, qui cuncta Regis gesta ex-
 acte observarent, necnon ad Boreales
 quoque Provincias Regi adhuc propen-
 sas seditionem propagarent, copiasque
 ad bellum Regi inferendum conscribe-
 rent, cunctosque, qui sese Regi infen-
 sos declararent, de Parlamenti pro-
 tectione securos esse juberent. Post-
 quam vero compertum habebant, quod
 Rex pro sua securitate duas legiones
 conscripsisset, illico cunctos, qui con-
 tra Parlamentum novos delectus insti-
 tuerent, tanquam patriæ proditores
 declarabant, necnon Eboracum satel-
 lites emittebant, qui quosdam Nobiles
 Regi adhuc addictos in vincula conji-
 cerent: Tam enormis petulantia im-
 punitas Parlamenti Senatores ad tan-
 tam impulerat arrogantiam, ut die se-
 ptima Junii declararent, quod supre-
 ma auctoritas omni tempore penes ut-
 ramque Curiam fuerit, Carolus autem
Hist. Eccles. Tom. LX. Tt ideo

Sæc. XVII. ideo duntaxat Rex fuerit, quia nul-
A. C. 1642. lum tunc Parlamentum exstitit: Tam
 manifestus Regiæ auctoritatis contem-
 ptus non omnibus probabatur, quo-
 circa Littletonus sigilli Custos relictis re-
 bellium studiis ad Regis sui vexilla re-
 diit, necnon triginta sex Proceres mu-
 tuo pacto sese obstrinxere, quod pro-
 tuendo Regis honore, & servandis Re-
 gni prærogativis extrema quævis per-
 peti vellent: Quoniam vero Rex die
 trigesima Junii promulgato edicto de-
 cretum, quo Regis subditi ad militaria
 Curia signa a Puritanis cogebantur, in
 opus deduci inhibuerat, hinc utrius-
 que Curia Senatores mox contrario e-
 dicto pro Parlamenti defensione contra
 Regem milites undique conscribi præ-
 ceperunt, iisque cum summo imperio
 Essexiæ Comitem præfecere, assignatis
 in militum stipendia centies mille libris
 sterlingicis. Demum intercepta Dubri
 arce, captisque aliis urbibus cunctos
 Nobiles, qui Regi adhæserent, captos
 abstraxerunt, eorumque bonis militum
 deprædationi relictis, illos, qui resi-
 stere auderent, trucidari iusserunt. Die
 decima nona Septembris Essexiæ Co-
 mes cum quindecim armatorum milli-
 bus Northantoniam, ubi Parlamenti
 Senatores erant congregati, movit, ad
 quos Carolus Rex Nottinghamo Lega-
 tos

Sæc. XVII.
A. C. 1642.

tos tertio post die ablegabat, ut illos
 denuo ad pacem induceret: Prævaluit
 tamen apud rebelles Regem suum ar-
 morum potentia opprimendi voluntas:
 Ad eam igitur necessitatem Rex, ut vi-
 tam, auctoritatemque suam dubii præ-
 lli alexæ committeret, compulsus, cum
 copiis suis die vigesima tertia Septem-
 bris Derbicum, ac inde Schresburium,
 urbem sibi adhuc fidam contendit, pri-
 mis expeditionis suæ auspiciis sibi fe-
 cundis; Goringius enim Bellidux Por-
 tus-Ostium primo occupabat impetu,
 quam tamen urbem Parlamenti copiæ,
 utpote numero longe superiores paucis
 post horis recuperarunt. Prospero ma-
 gis successu Rex Lincolniam subegit,
 utque Essexiæ Comitem, qui Conven-
 trium urbem intercipere festinabat,
 præveniret, cum octingentis Equitibus
 eo contendit; verum Urbis Guberna-
 tor adventanti Regi portas occlusit,
 bellique tormentis Regios Equites dis-
 jecit. Hac injuria Rex vehementer
 quidem offensus, omni tamen ope de-
 situtus Nottinghamum inultus reverti
 cogebatur. Adeo insuper enormis erat
 continuata Parlamenti vexatio, ut in-
 noxii Regis sortem miserti quidam Lon-
 dinenses, clam Carolo pecuniarum sup-
 petias submitterent, imo etiam Oxo-
 niensis & Cantabrigiensis Universitates

T t 2

om-

Sæc. XVII.
A. C. 1642

omnem suppellectilem argenteam eidem donarent, quam Rex per Robertum Principem Palatinum & Byronum Belliciducem Schresburium usque transferri iussit: postquam vero hi Vigornium venerant, obvias habuere rebellium copias, quas tamen Robertus intrepide aggressus, fudit, fugavitque: nihilominus tamen Cronwellus Cantabrigiæ Universitatis suppellectilem interceptit, eamque in levandas rebellium necessitates convertit. Paulopost Essexiæ Comes Regem *prese* insecutus, cum copiis suis Keintonam contendit; Rex vero postis Edgehillæ castris die secunda Novembris hostem instare conspicatus, aciem disponit, effulsque habenis in rebelles effunditur. Prosperum Regiis erat prælii initium; nam hostiles Equites primo impetu obruti retrocessere, quos tamen cum Robertus Princeps longius ab acie insequitur, regios pedites necessaria ope destituit: itaque Comes laxatos peditum ordines invadit, multaque regionum cæde evertit, eodemque tempore Balsurius Eques circumfusus Regi pedites adoritur, everfosque cædendo in se obvertit. Turbata erat utraque acies, & Rex, ac uterque ejus Filius a rebellibus capti fuissent, nisi Robertus Princeps, qui fugitivos urgebat, cum suo equi-

equitatu reversus, denuo in prælium rediisset: Tum vero ancipiti Marte aliquamdiu pugnatum, donec appetens nox prælium dirimeret, & æquata utrinque clade & decore Rex æque ac Comes sua quisque castra repeterent. Cecidere Regionum circiter mille octingenti, atque inter eos Lindseyus Comes supremus belli Præfectus, cujus filius inter captos numerabatur; nec tamen rebellibus incruenta fuit victoria, quam sibi adscriperant; cæsis enim suorum plusquam mille quingentis, Bletskium, & Carolum Essexium pluresque alios magni nominis Tribunos, præter centum quinquaginta vexilla, amisere: nihilominus rebelles sibi solis victoriæ gloriam vindicantes Essexiæ Comitem Westmonasterii immenso aggratulantium applausu exceperunt, eique in rei optime gestæ præmium quinque librarum millia dono dederunt.

Sæc. XVII.
A. C. 1642.

§. L.

*Frustranea Caroli Regis sollicitudo
pro concilianda pace.*

Cum autem tam Londini quam alibi secretæ multorum indignationes audirentur, & non pauci ad Curiam utriusque criminationem devenirent, eo quod Rex a suis subditis tam indignè
hab-

*Rusworth
Vol. V.
p. 52. & 26.
Thoiras
Hist. d' Angl.
l. 20. p. 336.
Calmet Hist.
Univ. l. 152.*

Tt 3